

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»

муовини директори Маркази
ҷумҳуриявии илмию таҳқиқотии
пиллапарварии Академияи илмҳои
кишоварзии Тоҷикистон

Ч. А. Марупов /Марупов Ҷ.А.
« 18 » *июли* соли 2026

ТАҚРИЗИ МУАССИСАИ ПЕШБАР

ба диссертатсияи Рамазонзода Наргис Рамазон (Файзова Наргис Рамазоновна) дар мавзуи «Мукамалгардонии технологияи истеҳсол ва коркарди абрешим», ки барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D073302 - Технология ва коркарди аввалияи маҳсулоти насочӣ ва ашёи хом пешниҳод гардидааст.

Дар тақризи муассисаи пешбар масъалаҳои зерин баррасӣ мегарданд: мутобиқати мавзӯ ва муҳтавои диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ; мубрамии мавзуи таҳқиқ; дараҷаи асоснокии гузоришҳои илмӣ, хулоса ва пешниҳодҳои дар диссертатсия овардашуда; наwgонии илмии таҳқиқ ва саҳеҳии натиҷаҳои бадастомада; аҳамияти илмӣ, амалӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоии натиҷаҳои диссертатсия; дараҷаи эътимоднокӣ, дурустӣ ва асоснокии натиҷаҳои таҳқиқ; саҳми шахсии доwtалаб дар иҷрои таҳқиқот; наشري натиҷаҳои таҳқиқ дар маҷаллаҳои тақризшавандаи илмӣ; арзёбии мазмун, сохтор ва ҳаҷми диссертатсия; мутобиқати барасмиятдорории диссертатсия ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва хулосаи умумӣ оид ба мувофиқати доwtалаб ба дараҷаи илмии дархостшаванда.

1. Мутобиқати мавзӯ ва муҳтавои диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ. Диссертатсияи Рамазонзода Наргис Рамазон дар мавзуи «Мукамалгардонии технологияи истеҳсол ва коркарди абрешим» ба самти илмии ихтисоси 6D073302 - Технология ва коркарди аввалияи маҳсулоти насочӣ ва ашёи хом мутобиқ мебошад. Дар қори диссертатсионӣ масъалаҳои технологияи истеҳсоли пилла, коркарди аввалияи он, баланд бардоштани самаранокии истифодаи ашёи хоми маҳаллӣ, тақмили речаҳои технологӣ, истифодаи маҳсулоти иловагӣ ва партовҳои кирмакпарварӣ, инчунин арзёбии самаранокии иқтисодии қарорҳои пешниҳодшуда таҳқиқ гардидаанд.

Муҳтавои диссертатсия ба соҳаи технологияи маҳсулоти насочӣ ва коркарди аввалияи ашёи хом пурра мувофиқат менамояд, зеро дар он занҷири технологӣ аз ташкили базаи ғизоии кирмаки тут, парвариши кирмак, истеҳсоли пилла, коркарди аввалия ва абрешимресӣ то истеҳсоли матоъҳои абрагӣ дар шароити истеҳсолий таҳлил ва мукамал гардонидани шудааст. Ин самтҳо бевосита ба масъалаҳои тақмили технологияи коркарди ашёи хоми

нассочӣ, баланд бардоштани сифати маҳсулот, кам кардани талафоти истехсоли ва истифодаи самараноки захираҳои маҳаллӣ дахл доранд.

2. Мубрамии мавзуи таҳқиқ. Мавзуи диссертатсия аз ҷиҳати илмӣ, истехсоли ва иҷтимоию иқтисодӣ мубрам мебошад. Кирмакпарварӣ ва коркарди абрешими табиӣ яке аз самтҳои анъанавӣ ва дорои аҳамияти стратегӣ барои рушди саноати сабуки Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳисоб меравад. Дар шароити саноатикунони босуръати кишвар, таъмини корхонаҳои нассочӣ бо ашёи хом маҳаллӣ, баланд бардоштани ҳаҷм ва сифати истехсоли пилла, кам намудани вобастагӣ аз ашёи воридотӣ ва рушди истехсоли маҳсулоти рақобатпазир аҳамияти махсус пайдо менамояд.

Мубрамии илмӣ таҳқиқ дар он зоҳир мегардад, ки масъалаҳои истехсол ва коркарди абрешими табиӣ дар бисёр таҳқиқоти қаблӣ бештар аз рӯи марҳилаҳои ҷудогона омӯхта шудаанд, дар ҳоле ки самаранокии воқеии соҳа аз ҳамбастагии тамоми занҷири технологӣ вобаста мебошад. Диссертант маҳз ҳамин ҷанбаро ба асос гирифта, истехсоли пилла, коркарди аввалия, абрешимресӣ, истифодаи партовҳо ва арзёбии иқтисодии натиҷахоро ҳамчун низоми ягонаи технологӣ баррасӣ намудааст.

Аз ҷиҳати амалӣ, мавзуи мазкур барои вилояти Хатлон аҳамияти махсус дорад, зеро ин минтақа дорои шароити мусоиди табиӣю иқлимӣ барои рушди кирмакпарварӣ мебошад. Ҳамзамон, мушкилоти нокифоя будани истифодаи базаи тут, паст будани самаранокии баъзе марҳилаҳои технологӣ, талафоти ашёи хом, истифодаи нопурраи маҳсулоти иловагӣ ва зарурати мутобиқсозии речаҳои технологӣ ба шароити маҳаллӣ ҳалли илмӣ ва амалиро талаб менамояд.

3. Дарачаи асоснокии гузоришҳои илмӣ, хулоса ва пешниҳодҳо. Гузоришҳои илмӣ, хулосаҳо ва пешниҳодҳои дар диссертатсия овардашуда аз ҷиҳати назариявӣ ва таҷрибавӣ асоснок мебошанд. Муаллиф дар раванди таҳқиқ аз таҳлили манбаъҳои илмӣ, маълумоти оморӣ, натиҷаҳои таҳқиқоти сахрой, санҷишҳои истехсоли ва ҳисобҳои иқтисодӣ истифода намудааст. Ин имкон додааст, ки масъалаи мукамалгардонии технологияи истехсол ва коркарди абрешим на танҳо дар сатҳи назариявӣ, балки дар шароити воқеии истехсоли арзёбӣ карда шавад.

Дар диссертатсия натиҷаҳои таҳқиқоти сахрой дар хоҷагиҳои кирмакпарварии ноҳияи Данғара, таҳлили базаи ғизоии кирмак, речаҳои тақсимоти тухми кирмак, қабули пилла, коркарди аввалияи пилла, истифодаи партовҳои кирмакпарварӣ ва истехсоли матоъҳои абрагӣ дар мисоли ҶСК «Пиллаи тоҷик» мавриди омӯзиш қарор гирифтаанд. Хулоса ва тавсияҳои пешниҳодшуда аз муҳтавои бобҳо мантиқан бармеоянд ва ба ҳалли масъалаҳои амалии соҳа равона гардидаанд.

Пешниҳодҳои муаллиф оид ба бехтар намудани ташкили ғизодиҳии кирмак, мутобиқсозии муҳлати тақсимоти тухми кирмак ба ҳолати воқеии базаи тут, назорати сифат ҳангоми қабули пилла, истифодаи маҳсулоти иловагӣ ва партовҳо, инчунин ҷорӣ намудани усулҳои иқтисодан самараноки коркарди пилла қобили дастгирӣ мебошанд.

4. Навгонии илмий таҳқиқ ва саҳеҳии натиҷаҳои бадастомада. Навгонии илмий таҳқиқ дар он ифода меёбад, ки муаллиф масъалаи истеҳсол ва коркарди абрешими табииро дар шароити вилояти Хатлон ҳамчун низоми ягонаи технологӣ таҳқиқ намуда, робитаи байни базаи ғизоии кирмак, шароити парвариш, сифати пилла, коркарди аввалия, абрешимресӣ ва истифодаи маҳсулоти иловагиро асоснок кардааст.

Дар кори диссертатсионӣ равиши комплексӣ ба мукамалгардонии технологияи истеҳсол ва коркарди абрешим пешниҳод гардидааст. Муаллиф нишон додааст, ки баланд бардоштани самаранокии соҳа танҳо тавассути тақмили як марҳилаи алоҳида имконнопазир буда, ҳамоҳангсозии тамоми занҷири технологӣ зарур мебошад. Ин равиш барои шароити маҳаллии Ҷумҳурии Тоҷикистон, махсусан вилояти Хатлон, аҳамияти илмӣ ва амалӣ дорад.

Саҳеҳии натиҷаҳои бадастомада бо истифодаи маълумоти таҷрибавӣ, таҳқиқоти саҳроӣ, санҷишҳои истеҳсолӣ, таҳлили технологӣ ва ҳисобҳои иқтисодӣ таъмин гардидааст. Натиҷаҳои пешниҳодшуда бо хулосаҳои муаллиф мувофиқат намуда, бо муҳтавои диссертатсия пурра асоснок карда шудаанд.

5. Аҳамияти илмӣ, амалӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоии натиҷаҳои диссертатсия. Аҳамияти илмий таҳқиқ дар он аст, ки дар диссертатсия асосҳои назариявӣ ва методологии мукамалгардонии технологияи истеҳсол ва коркарди абрешими табиӣ дар шароити маҳаллӣ таҳлил ва тақмил дода шудаанд. Натиҷаҳои таҳқиқ метавонанд барои рушди минбаъдаи пажӯҳишҳо дар соҳаи кирмакпарварӣ, коркарди аввалияи пилла, абрешимресӣ ва истеҳсоли маҳсулоти абрешимӣ истифода шаванд.

Аҳамияти амалии таҳқиқ дар он зоҳир мегардад, ки тавсияҳои пешниҳодшуда барои хоҷагиҳои кирмакпарварӣ, корхонаҳои коркарди пилла ва муассисаҳои истеҳсолии саноати абрешим қобили татбиқ мебошанд. Аз ҷумла, тавсияҳо оид ба ташкили базаи ғизоии кирмак, риояи речаҳои технологӣ, назорати сифати пилла, истифодаи партовҳои кирмакпарварӣ ва тақмили истеҳсоли матоъҳои абрагӣ метавонанд ба баланд бардоштани самаранокии истеҳсол мусоидат намоянд.

Аҳамияти иқтисодии таҳқиқ бо он муайян мегардад, ки истифодаи пурра ва амиқи маҳсулоти асосӣ ва иловагии кирмакпарварӣ метавонад ба кам шудани талафоти ашёи хом, баланд шудани даромаднокии хоҷагиҳо, беҳтар гардидани рақобатпазирии маҳсулот ва рушди занҷири арзиши иловашуда дар саноати сабук мусоидат намояд.

Аҳамияти иҷтимоии таҳқиқ дар рушди шуғли аҳолии деҳот, ғазолгардонии хоҷагиҳои кирмакпарварӣ, дастгирии истеҳсолоти маҳаллӣ ва эҳёи анъанаҳои таърихӣ кирмакпарварӣ ва абрешимбофӣ ифода меёбад.

6. Дарачаи эътимоднокиӣ, дурустӣ ва асоснокии натиҷаҳои таҳқиқ. Дарачаи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ бо истифодаи усулҳои муосири таҳлил, мушоҳидаҳои саҳроӣ, маълумоти истеҳсолӣ, таҷрибаҳои технологӣ ва ҳисобҳои иқтисодӣ таъмин гардидааст. Муаллиф дар таҳқиқи масъала на

танҳо ба маълумоти назариявӣ, балки ба натиҷаҳои воқеии истеҳсоли таълим намудааст.

Дар диссертатсия маълумотҳо дар шакли ҷадвалҳо, расмҳо ва таҳлилҳои муқоисавӣ пешниҳод гардидаанд. Ин ҳолат ба равшан гардидани натиҷаҳо ва санҷиши мантиқии хулосаҳои муаллиф мусоидат менамояд. Хулосаҳои умумӣ ва тавсияҳои пешниҳодшуда ба вазифаҳои гузошташуда мувофиқ буда, натиҷаҳои асосии таҳқиқро ҷамъбаст менамоянд.

7. Саҳми шахсии доктараб дар иҷрои таҳқиқот. Саҳми шахсии Рамазонзода Наргис Рамазон дар интихоби мавзӯ, муайян намудани мақсад ва вазифаҳои таҳқиқ, таҳлили манбаъҳои илмӣ, ҷамъоварӣ ва коркарди маълумоти саҳроӣ, омӯзиши шароити истеҳсоли, таҳлили технологияи истеҳсол ва коркарди пилла, таҳияи тавсияҳои амалӣ ва ҷамъбасти натиҷаҳои таҳқиқ ифода меёбад.

Доктараб мустақилона таҳлили вазъии истеҳсол ва коркарди абрешимро дар шароити вилояти Хатлон анҷом дода, масъалаҳои истифодаи базаи ғизоии кирмак, ташкили парвариш, коркарди аввалияи пилла, истифодаи маҳсулоти иловагӣ ва арзёбии иқтисодии натиҷаҳо таҳқиқ намудааст. Натиҷаҳои бадастомада дар интишороти илмӣ муаллиф инъикос ёфтаанд.

8. Нашри натиҷаҳои таҳқиқ дар маҷаллаҳои тақризшавандаи илмӣ
Натиҷаҳои асосии диссертатсия дар 13 кори илмӣ интишор гардидаанд. Аз онҳо 6 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи тавсиянамудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, 6 маъруза дар маҷмуаи маводи конференсияҳои илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ нашр гардида, инчунин 1 нахустпатенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қайд гирифта шудааст.

Интишороти илмӣ муаллиф муҳтавои асосии диссертатсияро инъикос намуда, аз апробатсияи натиҷаҳои таҳқиқ дар муҳити илмӣ ва амалӣ шаҳодат медиҳанд.

9. Арзёбии мазмун, сохтор ва ҳаҷми диссертатсия

Диссертатсия аз муқаддима, чор боб, хулоса ва тавсияҳо, рӯйхати адабиёт ва замимаҳо иборат мебошад. Мундариҷаи қор дар 161 саҳифаи матни компютерӣ пешниҳод гардида, 41 расм ва 17 ҷадвалро дар бар мегирад.

Дар муқаддима мубрами мавзӯи таҳқиқ, дараҷаи омӯзиши масъала, робитаи таҳқиқ бо барномаҳо ва стратегияҳои давлатӣ, мақсад ва вазифаҳои таҳқиқ, объект ва предмет, нағзҳои илмӣ, аҳамияти назариявӣ ва амалӣ, дараҷаи эътимоднокӣ, саҳми шахсии муаллиф, апробатсия ва интишороти илмӣ нишон дода шудаанд.

Дар боби якум асосҳои назариявӣ, методологӣ, иқтисодӣ ва технологияи истеҳсол ва коркарди абрешими табиӣ баррасӣ гардидаанд. Муаллиф масъалаҳои таърихӣ, иқтисодӣ ва технологиро таҳлил намуда, хусусиятҳои пилла ва абрешими ҳом, омодакунии пилла барои коркарди аввалия ва асосҳои пиллакашӣ ва истеҳсоли абрешими ҳомро шарҳ додааст.

Дар боби дуҷум равандҳои технологияи истеҳсол ва коркарди аввалияи пилла таҳқиқ гардидаанд. Дар ин боб масъалаҳои асосноккунии минтақаи истеҳсоли пилла, омодакунии ғизои кирмак, таҳлили марҳилаҳои ғизодихӣ,

технологияҳои парвариши кирмак ва ташкили заминаи ашёи хом мавриди омӯзиш қарор гирифтаанд.

Дар боби сеюм таҳқиқоти саҳроӣ ва мукамалгардонии технологияи истеҳсол, коркарди аввалияи пилла ва истифодаи партовҳои абрешими табиӣ баррасӣ шудааст. Муаллиф натиҷаҳои таҳқиқоти саҳроиро дар ноҳияи Данғара, масъалаҳои истифодаи партовҳо, принципҳои технологияи кампартов, коркарди пиллаҳои омодашуда ба абрешимресӣ ва истеҳсоли матоъҳои абагиро дар шароити ҶСК «Пиллаи тоҷик» таҳлил намудааст.

Дар боби чорум ҳисобҳои самаранокии иқтисодӣ аз ҷорӣ намудани тавсияҳо ва коркардҳои пешниҳодшуда оварда шудаанд. Дар ин боб ҳароҷоти истеҳсоли пилла, истифодаи партовҳои кирмакпарварӣ ва асоснокии иқтисодии қарорҳои пешниҳодшуда таҳлил гардидаанд.

Сохтори диссертатсия ба мақсад ва вазифаҳои таҳқиқ мувофиқ буда, пайдарҳамии мантиқии баёни мавод риоя шудааст. Ҳаҷм ва мазмуни диссертатсия барои ҳалли масъалаҳои гузошташуда кофӣ мебошад.

10. Мутобиқати барасмиятдарории диссертатсия ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

Диссертатсия аз ҷиҳати сохтор, мазмун, тартиби пешниҳоди натиҷаҳо, истифодаи ҷадвалҳо ва расмҳо, овардани хулосаҳо, рӯйхати адабиёт ва замимаҳо ба талаботи муқарраргардидаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқ мебошад. Автореферати диссертатсия тибқи талаботи муқарраргардида таҳия шуда, мазмуни асосии қори таҳқиқиро инъикос менамояд. Натиҷаҳои асосии назариявӣ ва амалии таҳқиқ дар автореферат ба таври мухтасар ва возеҳ баён гардидаанд.

11. Мутобиқати таҳассуси илмӣ довталаб ба дараҷаи илмӣ дархостшаванда

Таҳассуси илмӣ довталаб ба мазмун ва самти таҳқиқ мувофиқат менамояд. Диссертатсияи пешниҳодшуда аз рӯйи мухтаво, объект, предмет, масъалаҳои таҳқиқ, усулҳои таҳлил ва натиҷаҳои бадастомада ба ихтисоси 6D073302 — Технология ва коркарди аввалияи маҳсулоти нассочӣ ва ашёи хом мутобиқ мебошад.

Рамазонзода Наргис Рамазон дар раванди таҳқиқ қобилияти мустақилона таҳлил намудан, ҷамъбаст кардани маълумоти илмӣ ва истеҳсоли, пешниҳод намудани роҳҳои ҳалли масъалаҳои технологӣ ва асоснок намудани самаранокии иқтисодии натиҷаҳоро нишон додааст.

12. Эродҳо ва ҳолатҳои баҳсталаб доир ба диссертатсия

Дар баробари ҷиҳатҳои мусбати зикршуда, нисбат ба диссертатсия баъзе эродҳо ва пешниҳодҳо иброз кардан мумкин аст:

1. Дар диссертатсия мукамалгардонии речаҳои технологияи истеҳсол ва коркарди аввалияи пилла барои шароити вилояти Хатлон пешниҳод шудааст. Лутфан шарҳ диҳед, ки ҳангоми интихоби речаи беҳтарин кадом нишондиҳандаҳо? ҳарорат, намнокии ҳаво, сифати барги тут, муҳлати парвариш ё хусусиятҳои пилла — ҳамчун меъёрҳои асосӣ қабул гардиданд ва таъсири ҳар кадоми онҳо ба сифати пилла чӣ гуна муайян карда шуд?

2. Дар кори диссертатсионӣ истифодаи маҳсулоти иловагӣ ва партовҳои кирмакпарварӣ яке аз роҳҳои баланд бардоштани самаранокии истеҳсол арзёбӣ шудааст. Аз байни зоча, пиллаҳои нуксондор, серитсин ва дигар партовҳои истеҳсолӣ кадом навъи маҳсулот аз ҷиҳати технологӣ ва иқтисодӣ бештар самаранок мебошад ва барои коркарди саноатии он кадом пайдарҳамии технологӣ пешниҳод мегардад?

3. Дар қадвали 3.3 натиҷаҳои муайян намудани намнокии пиллаҳо оварда шудаанд. Лутфан мушаххас намоед, ки таҳқиқот нисбат ба пиллаҳои зинда ё пиллаҳои хушк гузаронида шудааст, намнокӣ бо кадом усул ва таҷҳизот муайян гардидааст ва саҳеҳии натиҷаҳо бо чанд такрори таҷриба ва кадом усули коркарди оморӣ таъмин карда шудааст?

4. Самаранокии иқтисодии пешниҳодҳои диссертатсия барои шароити мушаххаси хоҷагиҳои ноҳияи Данғара ва ҶСК «Пиллаи тоҷик» ҳисоб карда шудааст. Ба назари Шумо, ҳангоми татбиқи ин технология дар дигар минтақаҳои ҷумҳурӣ ё корхонаҳои дорои иқтисодии гуногун кадом нишондиҳандаҳои иқтисодӣ тағйир меёбанд ва тағйирёбии нархи ашёи хом, нерӯи барқ ва музди меҳнат ба муҳлати бозгашти хароҷот чӣ гуна таъсир мерасонад?

Новобаста аз эродҳои мазкур, онҳо хусусияти тавсиявӣ дошта, ба сатҳи илмӣ, навгонии таҳқиқ ва аҳамияти амалии натиҷаҳои диссертатсия таъсири ҷиддӣ намерасонанд. Диссертатсия аз ҷиҳати мазмун, сохтор ва натиҷаҳои бадастомада кори мустақил, анҷомёфта ва дорои аҳамияти илмӣ-амалӣ мебошад.

13. Хулосаи умумӣ оид ба диссертатсия

Хулоса, диссертатсияи Рамазонзода Наргис Рамазон / Файзова Наргис Рамазоновна дар мавзӯи «Мукамалгардонии технологияи истеҳсол ва коркарди абрешим» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D073302 — Технология ва коркарди аввалияи маҳсулоти насочӣ ва ашёи хом, таҳқиқоти илмӣ анҷомёфта буда, дорои аҳамияти муҳими назариявӣ, амалӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоӣ мебошад.

Диссертатсия ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, муаллифи он — Рамазонзода Наргис Рамазон / Файзова Наргис Рамазоновна барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D073302 — Технология ва коркарди аввалияи маҳсулоти насочӣ ва ашёи хом сазовор мебошад.

Тақризи муассисаи пешбар дар асоси муқаррароти бандҳои 76–79 ва 81-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.06.2021, №267 тасдиқ гардидааст, таҳия ва пешниҳод шудааст.

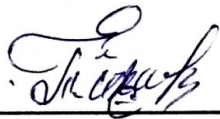
Тақриз аз ҷониби номзоди илмҳои кишоварзӣ Шарифов Сафаралӣ Раҷабович, директори Маркази ҷумҳуриявии илмӣ таҳқиқотии пиллапарварӣ Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон омода гардидааст.

Тақриз дар ҷаласаи Шӯрои олимони Маркази ҷумҳуриявии илмӣ таҳқиқотии пиллапарварии Академияи илмҳои кишоварзии Тоҷикистон муҳокима ва тасдиқ карда шуд (протоколи № 6 аз «16» июни соли 2026).

Дар чаласа иштирок дошганд: 5 нафар. Натиҷаи овоздиҳӣ: тарафдор 5 нафар, зид — нест, бетараф — нест.

Раиси чаласа:

номзади илмҳои кишоварзӣ,
Тӯхтаев А.Қ.

Эксперт:

номзади илмҳои кишоварзӣ,
Шарифов С.Р.

Котиби илмӣ чаласа:

Одилов А.

Суроғани муассисаи пешбар:

индекс, Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе, кӯчаи Гипрозем, 17.

Тел./факс: +992 (93) 555 99 88

E-mail: pillararvar2020@mail.ru

сомонаи расмӣ:

« 18 » июни соли 2026.

